Polski Czerwony Krzyż.

Sprawozdanie

Zarządu Oddziału Łódzkiego

za 1925 r.



Łódź — 1926.

Polski Czerwony Krzyż.

Sprawozdanie
Zarządu Oddziału Łódzkiego
za 1925 r.





Łódź — 1926.



Składając sprawozdanie z czynności Oddziału Czerwonego Krzyża w Łodzi za rok 1925-ty należy zaznaczyć, że ogólna działalność Czerwonego Krzyża tu na miejscu rozwijała się pomyślnie, w myśl wskazówek statutowych, instrukcyj i programu zajęć, wytkniętego przez Oddział.

Z zadowoleniem podnieść też należy, że dzięki nadzwyczajnej skrzętności w zbieraniu środków pieniężnych, Zarząd nie tylko mógł spełnić cały szereg zadań społeczno-humanitarnych, lecz wzmocnić jeszcze fundusz, przeznaczony na budowę szpitala Czerwonego Krzyża.

Stwierdzenie przez Zarząd Główny w Warszawie, że Oddział Łódzki zajmuje I-sze miejsce pod względem wysokości zbieranych funduszów i II-ie — pod względem ilości zjednanych członków w Rzeczypospolitej, przyjęte zostało przez Zarząd ze szczerem zadowoleniem, jako wyraz pomyślnych rezultatów wykonywanych prac dla dobra ogółu. Sprawiedliwość atoli nakazuje zaznaczyć, że te pomyślne wyniki z działalności Oddziału, są zasługą szerokiego koła osób z pośród miejscowego społeczeństwa, związków zawodowych i stowarzyszeń, gotowych zawsze na zew Zarządu i Sekcyj Czerwonego Krzyża do podjęcia prac, zmudnych może i ofiarnych, ale tak bardzo ożywionych sympatją do żołnierza polskiego i miłością bliźniego. Trzeba tu przedewszystkiem oddać hołd i wyrazić szczególną podziękę kołu pań, tych stałych niestrudzonych pracowniczek Czerwonego Krzyża, za ich wytrwałość, skrzętność około pomnażania środków Instytucyi, jak równie za ich prawdziwie samarytańskie usługi, świadczone choremu żołnierzowi i zgłodniałej dziatwie.

Ze swej strony Zarząd nie szczędził zachodu i wydatków na ulepszenie techniki powiększania środków pieniężnych przez jednanie członków C. K. i ściąganie zaofiarowanych dobrowolnie składek.

W końcu ubiegłego roku **ilość członków zarejestrowanych wynosiła 25,000.** Dawniejsze alfabetyczne spisy członków okazały się niepraktycznymi, uniemożliwiając sprawność inkasowania składek. Kosztem zł. 1,672 sporządzone zostały w roku ubiegłym wykazy członków dzielnicowe i kartoteki członkowskie, które znakomicie ułatwiły kontrolę niezapłaconych składek i ściąganie tychże przez inkasentów, angażowanych z pośród zredukowanych pracowników umysłowych. Tym sposobem osiągnięto zadawalniające zezultaty,

w kierunku faktycznych wpływów ze składek członkowskich, które, jak to sprawozdanie kasowe wykazuje, **wynosiły w roku ubiegłym zł. 23,586 gr., więcej niż w roku poprzednim o zł. 6,386 gr. 80**. Rezultat taki należy uważać za bardzo pomyślny, jeżeli się zważy, że rok sprawozdawczy był dla ludności cięższym, niż poprzedni.

Co do innych wpływów z ofiar i imprez filantropijnych, to jakkolwiek okres sprawozdawczy był wielce, pod tym względem, trudny, z powodu wyjątkowego wyczerpania społeczeństwa, ogólnego stanu gospodarczego, zaniku miejscowego przemysłu i wzrastającej liczby bezrobotnych, których przedewszystkiem należało wspierać, to jednakże, dzięki wytężonej pracy komitetu dochodów niestałych, wpływy z tego źródła były dość poważne i umożliwiały Oddziałowi spełnianie jego filantropijnych zadań pokojowych. Tu odnoszą się przedewszystkiem wpływy z 2-ch, urządzanych rokrocznie, maskarad, oraz z „Tygodnia Czerwonego Krzyża" a w tem ze zbiórki na listy od lokatorów w całem mieście. ,

Te rubryki wykazują **dochód w ilości zł. 47,624 gr. 25**.

Dochód ten, łącznie z wpływami ze składek członkowskich, pozwolił, w momencie wzrostu liczby bezrobotnych w mieście rozszerzyć działalność stacyi odżywczej dla dzieci ze sfer najbiedniejszych, **do 1000 obiadów dziennie** i zasilić pozostałością fundusz na budowę własnego szpitala.

Dowodziłoby to, że mimo wielce niekorzystnych warunków materjalnych, w jakich znajdowała się ludność miejska, trzeba było umieć trafić do jej serca, aby wielkie dzieło Czerwonego Krzyża nie ucierpiało zbytnio z powodu przełomowego momentu gospodarczego.

W roku ubiegłym, w myśl dyrektywy Głównego Zarządu w Warszawie, podjęto myśl omówienia i ustalenia prac Czerwonego Krzyża na całym terenie okręgu łódzkiego i w tym celu zwrócono się z przedstawieniem do Głównego Zarządu, aby tenże, na koszt Oddziału Łódzkiego, wydelegował instruktora do wszystkich oddziałów na terenie województwa, celem pobudzenia ich do intensywniejszej pracy. Również dla ujednostajnienia prac w poszczególnych oddziałach uchwalono zwołać zjazd delegatów oddziałów na dzień 18 sierpnia 1925 r. Niestety, zaproszenie na zjazd nie znalazło oddźwięku w oddziałach i termin ten musiał być przesunięty na 29 listopada b. r. lecz i ten termin spełzł, ze wszystkich bowiem oddziałów tylko Piotrkowski odpowiedział na zaproszenie, że przyśle delegata, reszta zaś pominęła wezwanie wiele mówiącem milczeniem. Wskutek tego Zarząd podzielił wniosek swego Vice-Prezesa i zarazem Vice-Wojewody łódzkiego, p. W. Łyszkowskiego, aby postarać się za pośrednictwem pp. starostów zebrać niezbędne dane o oddziałach Czerwonego Krzyża, znajdujących się na terenie starostw. Być może, że tą drogą będzie można ewentualnie znaleźć bliższy kontakt z miejscowymi oddziałami i pobudzić je do większego zainteresowania się sprawami Czerwonego Krzyża.

Zarząd Oddziału zaznaczał niejednokrotnie na swych posiedzeniach, że przyspieszenie zatwierdzenia przez sejm gotowego już nowego statutu Czerwonego Krzyża, jest dla rozwoju tej wielkiej instytucyi sprawą konieczną i pilną. Zarząd zwracał się w tym przedmiocie do Głównego Komitetu w Warszawie i uchwalił nawet oddziaływać przez posłów miejscowych w kierunku rychłego rozpoznania przez ciała prawodawcze nowego statutu.

* * *

Niezależnie od prac filantropijnych w poszczególnych sekcjach C. K., Zarząd przejawiał działalność społeczno-dobroczynną na swych posiedzeniach, ilekroć tego zachodziła potrzeba. I tak, w miesiącu maju 1925 r. **wysłano dla pogorzelców w Rykach 2 skrzynie bielizny** i naczyń codziennego użytku. Również uchwalono przesłać bieliznę dla mieszkańców dotkniętego pożarem Klewania.

Klęska powodzi w Małopolsce wywołała żywy oddźwięk w łonie Zarządu, uchwalono bowiem przystąpić do Komitetu społecznego pomocy dla powodzian i pomoc materjalną ze strony C. Krzyża określić na zł. 10,000.

Dla bibljoteki ruchomej na kresach, zorganizowanej przez posła Marwega, Zarząd uchwalił przesłać książki, będące w posiadaniu Oddziału Łódzkiego z prośbą o przeznaczenie ich dla województwa nowogrodzkiego, którem opiekuje się Łódź.

Przed świętami Wielkiej Nocy zwrócono się, ze strony Czerwonego Krzyża z apelem do miejscowego społeczeństwa o wysyłanie paczek dla żołnierzy na kresy, których wyekspedjowano 1,046, oraz piłkę nożną dla żołnierzy IV bataljonu ochrony pogranicznej w Zdołbunowie. Również za pomocą prasy, zwrócono się do społeczeństwa miejscowego o zbieranie ofiar na „gwiazdkę" dla korpusu ochrony pogranicza. To znowu Zarząd C. K. asygnuje specjalne sumy na urządzenie „gwiazdki" dla żołnierzy w szpitalach, oraz na polepszenie obiadu wigilijnego dla 800 dzieci w ochronach.

Niejednokrotnie też udzielano zapomóg pieniężnych dla chorych piersiowo, na wyjazd do Zakopanego i wspierano w miarę możności zasłużonych pracowników, znajdujących się bez środków do życia, np. siostrze-inwalidce, Aleksandrze Podsadnej, przyznano stałą zapomogę 25 złotych tygodniowo, aż do czasu uzyskania renty.

W roku sprawozdawczym odbyło się jedno zwyczajne ogólne zebranie członków Oddziału, w dniu 31 Marca 1925 roku, na którem zatwierdzone zostały sprawozdanie z czynności Zarządu za rok 1924-ty i protokuł komisji rewizyjnej, oraz dokonano wyboru członków Zarządu i komisji rewizyjnej, wreszcie ustalono czynne sekcje Oddziału.

Sprawozdanie z czynności tych ostatnich zamieszczone jest niżej.

I. Skład Zarządu.

Na ogólnem zwyczajnem zebraniu członków Oddziału, odbytem w dniu 31 Marca 1925 roku, przez głosowanie na kartkach, do Zarządu wybrani zostali:

PP. Arctowa Hermina
Barciński Stefan
Brzozowska Marja
Biłyk Alfred
Chawłowska Aniela
Chrzanowski Czesław
Cynarska Stefanja
Demsowa Olga
Fiedler Zygmunt
Gajdziński Stanisław
Gajewicz Leon
Iżycki Stanisław
Juszkiewiczowa Wanda
Generał Władysław Jung
D-r Kalisz Józef
Krotowska Adela
Kopczyński
Kuliczkowski Wiesław

PP. Łyszkowski Władysław
Miksowa Łucja
D-r Mikłaszewski Bolesław
Mogilnicka Stefanja
ks. Rabiński
Rossmanowa Helena
Roszkowski Aleksander
Skalska Karolina
D-r Skalski Stanisław
Sienkiewicz
Solecki Tadeusz
Stępowski Wacław
Słoniowski Modest-Longin
Sumiewski Adolf
J. E. ks. biskup Tymieniecki
Ulrichsowa Marja
Wernerowa
Pułk. Vogel

i Richter Eugenjusz, który został dokooptowany w uznaniu cennych usług, oddanych Czerwonemu Krzyżowi.

Do komisji rewizyjnej powołani zostali pp Waldemar Bagun-Bersin, Antoni Michałowski, Kazimierz Roszak, Czesław Wojciechowski i Oskar Szeffer.

Na posiedzeniu Zarządu, w dniu 7 Kwietnia 1925 roku wybrani zostali do Prezydjum:

PP. D-r Stanisław Skalski . . . Przewodniczący
Aniela Chawłowska i
Władysław Łyszkowski — Vice-Przewodniczący
Stefan Barciński . . . . Skarbnik
Leon Gajewicz . . . . . Sekretarz.

Na zastępczynie do Prezydjum obrano:

PP. Arctową Herminę i Skalską Karolinę.

Delegowani do Zarządu Głównego w Warszawie są:

PP. Ulrichsowa Marja i Fiedler Zygmunt.

Wybrana do Prezydjum pani Karolina Skalska, na posiedzeniu Zarządu w dniu 21 Kwietnia 1925 roku, zrzekła się tego mandatu, przy zatrzymaniu nadal stanowiska w Zarządzie. Ostatni z żalem przyjął rezygnację pani Skalskiej i z powodu nadzwyczajnych usług i poświęcenia, jakie pani Skalska oddawała i oddaje Czerwonemu Krzyżowi, postanowił wystąpić do Zarządu Głównego w Warszawie o odznaczenie jej.

W roku ubiegłym zmarł długoletni, szczerze oddany sprawom Czerwonego Krzyża, członek Prezydium, obrany na miejsce pani Karoliny Skalskiej ś. p. Czesław Chrzanowski.

Przewodniczący w Zarządzie uczcił na posiedzeniu pamięć zmarłego ciepłem przemówieniem, w którem zaznaczył jego uczynność i interesowanie się sprawami Czerwonego Krzyża.

Na miejsce ś. p. Czesława Chrzanowskiego w dniu 13 Października roku zeszłego wybrano do Prezydjum p. Alfreda Biłyka.

Na powyższem zwyczajnem ogólnem zebraniu członków Oddziału ustalone zostały czynne sekcje Czerwonego Krzyża a mianowicie:

Budowy szpitala	PP. D-r Skalski, S Barciński, Z. Fiedler, S. Iżycki, W. Łyszkowski, D-r Mikłaszewski, H. Rossmanowa, T. Solecki, D-r Kalisz.
Mobilizacyjna	PP. Wł. Łyszkowski, A. Biłyk, Gajdziński, generał Jung, Sienkiewicz, adw. Słoniowski i pułk. Vogel.
Czerwony Krzyż Młodzieży	PP. ks. Rabiński, Demsowa, Juszkiewiczówa i Ulrichsowa.
Opieki nad szpitalami wojskowymi	PP. Chawłowska, M. Brzozowska, Cynarska.
Sióstr	PP. Ulrichsowa i Juszkiewiczowa.
Odczytowa	PP. Mogilnicka i D-r Kalisz.
Intendentury	PP. Miksowa, Demsowa i Wernerowa.
Dożywiania dzieci	P. Demsowa.
Propagandy	PP. Richter, L. Gajewicz, W. Kuliczkowski i Roszkowski.
Ambulatorjum	P. Ulrichsowa.
Komitet dochodów niestałych	PP. Arctowa, Skalska, Krotowska, Kopczyński, Kuliczkowski, Słoniowski, Stępowski, pułkownik Vogel, Richter i Wernerowa.

II. Sekcja sióstr.

Już w sprawozdaniu za rok poprzedni wzmiankowano, że kwestja rejestracyi i weryfikacyi sióstr nastręczała dużą wątpliwość, zwłaszcza w związku z niewykonalnem wprost wymaganiem, aby Oddział Łódzki, na wypadek wojny, rozporządzał odpowiednią ilością wykwalifikowanych sióstr. Sprawa ta i w roku sprawozdawczym rozwiązana nie została i wywoływała żywą dyskusję na posiedzeniach zarządu.

Zależność działalności tej Sekcyi od Głównego Zarządu w Warszawie uznawano powszechnie za zbyt krępującą i paraliżującą całą owocność pracy tu na miejscu. To też na posiedzeniu, w dniu 13 Października 1925 roku odbytem, uchwalono wystąpić do Głównego Zarządu o zreorganizowanie działalności Sekcyi sióstr i uzyskanie dla niej zupełnej autonomji i prawa weryfikacyi sióstr w Łodzi. Bez uzyskania tego prawa Zarząd zmuszony by się widział z konieczności Sekcję sióstr zwinąć.

W dniu 7 Grudnia 1925 roku przedmiot ten rozpoznawany był na zebraniu Głównego Zarządu w Warszawie i obudził tam duże zainteresowanie pośród delegatów wszystkich Okręgów, gdzie sprawa ta postawiona jest podobnie jak w Łodzi.

Z uwagi na pierwszorzędną ważność przedmiotu, uchwalono wtedy odbyć w tej materyi specjalne zebranie delegatów w Styczniu 1926 roku.

III. Szpital własny Czerwonego Krzyża.

W roku sprawozdawczym dokonano urzędowo zamiany udzielonego przez Magistrat placu na szpital — na inny plac, położony bliżej miasta i w miejscu więcej suchem.

Ogłoszenie konkursu na budowę szpitala uległo zwłoce aż do załatwienia wynikłych formalności, związanych z przejęciem placu, jednakże szkice budowlane szpitala rozpoznane i przyjęte w zasadzie zostały na posiedzeniu zarządu w dniu 16 Grudnia 1925 r. Z wiosną 1926 r. przystąpionem będzie do pierwszych robót ziemnych i zdrenowania gruntu.

IV. Sekcja mobilizacyjna.

Nad wprowadzeniem w czyn instrukcyj i zarządzeń Głównego Zarządu w Warszawie w kwestyi pogotowia sanitarnego na wypadek wojny, zastanawiano się niejednokrotnie na posiedzeniach Oddziału, czego następstwem było zbadanie w Warszawie wzoru wozu sanitarnego do kolumn mobilizacyjnych, przez delegowanych pp D-ra S. Skalskiego i vice-wojewodę Wł. Łyszkowskiego. Zaprojektowano następnie obstalować do wykonania jeden wóz a po sprawieniu odpowiedniej ilości wozów, umieścić je w D. O. K. IV i w tym celu prowadzona była z tymże korespondencja.

Gdy jednakże w głównej komisyi mobilizacyjnej uchwalonem zostało, że wozy mają być zastąpione przez samochody, myśl sprawienia wozów sanitarnych zarzucona została.

Do wywiązania się z ciążącego na Zarządzie Oddziału obowiązku sprawienia samochodów przystąpionem będzie po ostatecznem ustaleniu typu samochodu i wyboru firmy, mającej je dostarczyć.

Co się tyczy rzeczy i materjałów niezbędnych dla punktów opatrunkowych, to zaprojektowanem zostało nabyć takowe w jednej z firm miejscowych z prawem przechowywania ich w tejże firmie, do rozporządzenia Oddziału.

V. Sekcja opieki nad szpitalami wojskowymi.

Opieka nad szpitalami wojskowymi, wykonywana ze strony C. Krzyża oddaje duże usługi żołnierzom, zostającym na kuracyi w szpitalach przez zaspokojenie ich potrzeb, uprzyjemnianie pobytu na kuracyi i systematyczne prowadzenie nauczania.

Nauka w szpitalach prowadzona jest z podziałem żołnierzy na analfabetów, umiejących czytać i pisać i posiadających już pewne wykształcenie, w zakresie szkół powszechnych. Przy tem wygłaszane są liczne pogadanki, na tematy urozmaicone tak z życia żołnierskiego jak ogólnie kształcące.

Sposobem przykładu przytaczamy tu tytuły niektórych pogadanek jak: „Ku czci nieznanego żołnierza“, „Generał Dąbrowski i legjony“, „Wojny szwedzkie“, „Bitwa pod Raszynem“, „Hołd Pruski“, „Konstytucja 3-go Maja“, „Grunwald“, „Bogactwa naturalne kraju“ i inne.

Sekcja opieki przejawia szczególną troskliwość nad żołnierzami w szpitalach przed każdemi uroczystemi świętami i w tym celu zwraca się o pomoc tak do społeczeństwa jak do Zarządu O. C. K. jak już o tem wspomniano we wstępie do niniejszego sprawozdania.

VI. Czerwony Krzyż Młodzieży.

W roku ubiegłym C. K., Młodzieży liczył 41 kół i 4,500 członków. Komitet tegoż utrzymuje ścisły związek z ogólną działalnością Oddziału Łódzkiego we wszystkich wypadkach, gdzie tego wymaga potrzeba i uczestniczy, wraz z młodzieżą, w uroczystościach narodowych i specjalnych P. C. Krzyża.

W dniu 11 Stycznia 1915 r. delegacje kół młodzieży brały udział w uroczystości poświęcenia sztandaru C. K. okręgu łódzkiego a w dniu 20 Czerwca tegoż roku młodzież uczestniczyła w uroczystem poświęceniu przez J. E. księdza Biskupa W. Tymienieckiego ufundowanej przez C. K. Młodzieży urny bronzowej i wzniecenia w niej znicza na płycie nieznanego żołnierza.

Inicjatywa sprawienia urny wyszła od członkini komitetu C. K. Młodzieży P. Maryi Ulrichsowej, którą ochoczo poparli przedstawiciele kół i delegaci zakładów naukowych. Tym uroczystym aktem młodzież zakończyła rok szkolny.

Na urządzane przez komitet dochodów niestałych zabawy, celem pomnożenia funduszów na budowę szpitala, C. K. Młodzieży przygotowywał w większej ilości ozdoby w stylu ludowym do przybrania sali.

Już w sprawozdaniu Oddziału za rok poprzedni zaznaczono, że Komitet C. K. Młodzieży' starał się obudzić wśród młodzieży zamiłowanie do zagonków i w tym celu wyjednywał u miejscowych składników nasiona. Akcja ta rozwija się nieco za powolnie, z powodu, zapewne, zbyt oddalonych działek ziemi, w każdym razie w roku ubiegłym zgłosiło się 15 kół po narzędzia do uprawy grządek przy szkołach i po nasiona do hodowania roślin w gruncie, w doniczkach lub do obsiewania skrzynek na balkonach domów.

Uczucia filantropijne i miłości bliźniego ujawniają się wśród młodzieży przy każdej nadarzającej się po temu sposobności. W miesiącu Lutym r. z. wyasygnowano przez Komitet 450 złotych dla uczennicy, zagrożonej gruźlicą, z gimnazium imienia Orzeszkowej, na wyjazd do Zakopanego, na kurację. Podobnież koła zbierały składki na pomoc dla jednej ze swych członkiń, zagrożonej chorobą piersiową na wyjazd do Zakopanego.

W Kwietniu r. z., przed świętami Wielkiej Nocy młodzież **rozdała 465 paczek** z podarkami amerykańskimi 18-tu szkołom powszechnym i 8-iu instytucjom dobroczynnym.

Dla szerzenia zasad hygieny Komitet C. K. M. zajął się w ubiegłym roku wyświetleniem otrzymanego z Warszawy specjalnego filmu w kinematografie Oświatowym. Zwiedziło film **5,403 dzieci szkolnych w tem 1,378 dzieci ze sfer robotniczych** i 180 kobiet-matek bezpłatnie.

W swoim czasie koła młodzieży na wezwanie komitetu zajmowały się przygotowaniami do zorganizowania „Gwiazdki" dla najbiedniejszych dzieci w Łodzi i na kresach. Gimnazjum pani H. Miklaszewskiej, imienia Orzeszkowej i gimnazium męzkie im. Kopernika zbierały odzież, książki, zabawki, łakocie i t. d., co wraz z podarkami amerykańskimi, pozwoliło obdarować **652 dzieci** miejscowych.

Szkoły średnie gimnazium p. H. Miklaszewskiej, szkoła zawodowa żeńska i seminarium nauczycielskie żeńskie, gimnazium p. St. Rajskiej, gimn. im. Szczanieckiej i gimn. im. X. Skorupki urządziły u siebie choinkę z różnemi atrakcjami i podwieczorkiem dla 363 dzieci. Nadto, pod adresem związku obrony kresów zachodnich w Katowicach Komitet C. K. Mł. wysłał 5 skrzyń z podarkami dla najuboższych dzieci Górnego Szlązka.

Komitet posiada 2 warsztaty stolarskie, wypożyczając je na żądanie poszczególnym kołom. Dotąd z warsztatów tych korzystało przez kilka miesięcy seminarium nauczycielskie żeńskie i 2 szkoły powszechne męzkie.

Zaznaczyć wreszcie należy bieg i rozwój korespondencyi, pomiędzy kołami C. K. Mł. i młodzieżą szkół krajowych i międzynarodową. Statystyka w tej materyi nie jest zbyt obfita, ale, tem nie mniej, dość znacząca. Koła miejscowe otrzymały w roku ubiegłym 60 listów od szkół powszechnych z Grodzieńskiego z podziękowaniem za przesłane dary na gwiazdkę 1924 roku, 1 list i jedno album od młodzieży **C. Krzyża z Ameryki**, 7 listów i 2 albumy **z Japonii,** 50 listów od szkół powszechnych z Grodzieńskiego, przeznaczonych dla młodzieży amerykańskiej. Wysłano zaś **do Ameryki i Japonii, 14 listów i 5 albumów** oraz 50 listów z Grodzieńskiego przesłano do Ameryki za pośrednictwem Zarządu Głównego w Warszawie.

VII. Dożywianie dzieci.

W akcyi filantropijnej Oddziału C. K. stacja odżywcza dzieci, przy ulicy Smugowej zajmuje b. poczesne miejsce, zwłaszcza w chwili załamania się życia gospodarczego i wzrostu liczby bezrobotnych.

W końcu roku poprzedniego Magistrat zawiadomił Zarząd O. C K. że będzie zmuszony od 1-go Grudnia 1924 roku odmówić subwencyi na dożywianie dzieci z powodu ustania pomocy od Polsko-Amerykańskiego Komitetu pomocy dzieciom. Zarząd jednakże, uznając rozdawnictwo objadów **dzieciom, rekrutującym się z pośród sfer najbiedniejszych i bezrobotnych,** postanowił własnymi środkami prowadzić stację odżywczą i nie tylko nie zmniejszać, lecz raczej powiększać ilość wydawanych dzieciom objadów.

W ciągu roku 1925 **wydano faktycznie 182,965 objadów,** czyli przeszło dwa razy więcej niż w roku poprzednim 1924-tym.

W okresie zaś sporządzenia niniejszego sprawozdania **ilość wydawanych racyj objadowych wynosiła już 1000 dziennie.** Należy jednakże nadmienić, że w końcu roku sprawozdawczego, w następstwie zwrócenia się do Magistratu, Wydział Opieki Społecznej przyrzekł Oddziałowi C. K. pomoc na dożywianie dzieci w produktach obliczonych na 200 objadów dziennie.

VIII. Intendentura.

Jak już wzmiankowano w sprawozdaniach za lata poprzednie na składzie intendentury O. C. K. znajduje się **całkowite urządzenie na 100 łóżek,** bielizna letnia i zimowa, pościelowa, ręczniki, fartuchy lekarskie i dla służby i t p. Również intendentura zaopatrzona jest w środki opatrunkowe, instrumenty chirurgiczne, szkło, naczynia, nakrycia stołowe i t. d.

Wartość materjałów powyższych obliczona **jest na Zł. 13,693 gr. 78.**

W roku ubiegłym było projektowane, w razie zwiększenia środków opatrunkowych dla potrzeb pogotowia sanitarnego, wejść w porozumienie ze składami aptecznymi, aby też na każde żądanie Oddziału C. K. utrzymywały niezbędną ilość tychże środków do rozporządzenia C. Krzyża, lub też, aby zakupić potrzebną ilość tychże przedmiotów i trzymać je w składach aptecznych. Rzecz ta jednakże jeszcze załatwiona nie została.

Tymczasem, wobec konieczności opróżnienia lokalu intendentury, cały majątek znajdujący się w jej posiadaniu spakowano **w 50 skrzyń** i oddano na przechowanie przedsiębiorstwu handlowo-ekspedycyjnemu „Żegluga" z prawem dostępu do skrzyń osobom należycie przez zarząd O. C. K. upoważnionym.

IX. Ambulatorium.

Z rozpoczęciem roku szkolnego 1925/6-go wznowione zostały czynności ambulatorium dla niezamożnej młodzieży szkół średnich i na ten cel wyznaczono kredyt do końca roku ubiegłego w ilości Zł. 1,200.

Z pomocy ambulatorium korzystała młodzież szkół średnich, na podstawie zaświadczeń zwierzchności gimnazjalnej o stanie zamożności ucznia. Pomocy lekarskiej udzielało 5 lekarzy-specjalistów i 2 dentystki. Porada u lekarza-specjalisty wynosiła 2 złote. Porady dentystyczne i leczenie wynosiły od Zł. 1,50 do Zł. 6. **Ogółem było udzielone 1,112 porad,** z tych 212 płatnych i 138 półpłatnych i 762 bezpłatnych.

Plomb dentystycznych założono 94 bezpłatnych i 40 płatnych.

W ambulatorium wydawany był również dzieciom tran leczniczy, bezpłatnie.

Ogółem wydano 32 klgr. 700 gr. tranu, dla 131 dzieci.

X. Odczyty i pogadanki.

Podobnie jak w latach poprzednich i w okresie sprawozdawczym, lubo nieco rzadziej, wygłaszane były przez lekarzy, w lokalach publicznych, odczyty-pogadanki z zakresu hygieny, chorób i wiedzy lekarskiej, dla szerszych warstw ludności.

Wszystkiego w roku ubiegłym wygłoszonych było 8 odczytów-pogadanek, a mianowicie

18/I.	1925 r	D-r Artyfikiewicz	„O zapaleniach"
25/I.	„ „	D-r Skalski	„Odkrycie radu"
1/II	„ „	D-r Rejterowski	„Co każdy o gruźlicy wiedzieć powinien"
8/XI.	„ „	D-r Skalski	„Jedna z klęsk społecznych"
15/XI.	„ „	D-r Mogilnicki	„Jakie błędy popełniamy przy wychowaniu dzieci"
22/XI.	„ „	D-r Kalisz	„Wpływ reform społecznych na zdrowotność"
6/XII.	„ „	D-r Golc	„Dyetetyka i hygiena skóry i włosów"
13/XII	„ „	D-r Skusiewicz	„O chorobach wenerycznych".

Frekwencja słuchaczy i słuchaczek wynosiła przeciętnie 100 osób na odczycie.

XI. Propaganda.

Sekcja Propagandy, w roku ubiegłym, z powodu trudnych warunków gospodarczych, z konieczności ograniczyła swoją pracę głównie do uporządkowania wykazów członkowskich O. C. K., wprowadzenia nowego systemu ściągania składek od członków i dopilnowania, aby inkasowanie należności od członków odbywało się jaknajprędzej i jaknajsprawniej.

Po za temi Sekcja, w miarę potrzeby, oddziaływała, za pomocą prasy miejscowej, na szerzenie wiadomości o Czerwonym Krzyżu, w celach propagandowych, lub koregowanie wiadomości i pogłosek, błędnie przenikających do prasy i ogółu.

Dzięki ulepszonemu systemowi inkasowania składek od członków przez wprowadzenie kartotek, o czem już wspomniano na wstępie niniejszego sprawozdania, wpływy z tego źródła dochodów, mimo trudniejszych warunków bytu, były wyższe niż w roku 1924-tym.

I tak **w r. 1924 zainkasowano składek członkowskich Zł. 17,200, w roku zaś 1925 Zł. 23,586 gr. 80, czyli więcej o Zł. 6,386 gr. 80.** Nadto nowych członków zjednano **3,604.**

Ściąganie składek odbywało się przez inkasentów z pośród zredukowanych pracowników umysłowych za wynagrodzeniem 15%-wem od sumy zainkasowanej. Wprowadzenie kartotek, sposób ściągania składek od członków i wogóle urządzenie tego działu administracyi jest zasługą przewodniczącego w Sekcji Propagandy p. Eug. Richtera.

XII. Komitet dochodów niestałych.

W rękach Komitetu dochodów niestałych znajduje się organizowanie „Tygodnia C. Krzyża“, wszelkich imprez i zabaw dla przysporzenia funduszów tak na potrzeby bieżące Oddziału, jak na budowę własnego szpitala.

Po za „Tygodniem C. K.“, Komitet spopularyzował na miejscowym gruncie, z dużym dla instytucyi sukcesem, dwie maskarady karnawałowe, przynoszące co roku niezawodnie znaczniejsze dochody.

W okresie sprawozdawczym wpływy z imprez, urządzanych przez Komitet dochodów niestałych były następujące:

Pierwsza maskarada, 5 Stycznia 1925 r. przyniosła dochodu	Zł.	14,627	gr.	22.
Druga maskarada, 23 Lutego b. r.	„	7,830	„	39.
„Tydzień C. K.“	„	25,987	„	93.
Zabawa p. n. „Andrzejki“	„	972	„	63.
Razem . . .	Zł.	49,418	gr.	17.
Wydatki, poniesione przez Komitet wyniosły	„	1,793	„	92.
Czysty dochód z zabaw i imprez wyniósł	**Zł.**	**47,624**	**gr.**	**25.**

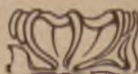
Taki rezultat finansowy Komitet zawdzięcza w znacznej mierze chętnej, oddanej i nader uciążliwej pracy Pań z Zarządu, jak równie udziałowi i ofiarności zapraszanych osób z pośród społeczeństwa, związków zawodowych i stowarzyszeń.

Na tem kończąc sprawozdanie z działalności swojej za rok 1925 ty, Zarząd dołącza do takowego: sprawozdanie kasowe, bilans, za tenże rok i protokuł komisyi rewizyjnej.

w Łodzi dnia 16 Marca 1925 r.

Zarząd.

Członek Zarządu, Sekretarz: *Leon Gajewicz.*



SPRAWOZDANIE KASOWE
i
BILANS.

ROZCHÓD. **Ogólny Rachunek Rozchodu i Przychodu Polskiego Czerwonego Krzyża — Oddziału Łódzkiego.** PRZYCHÓD.

		Złote	grosze
1	Administracja	16,047	92
2	Ambulatorjum	2,310	10
3	Czerwony Krzyż Młodzieży	2,469	20
4	Dożywianie Dzieci	14,648	40
5	Opieka nad Szpitalami Wojskowymi	2,712	67
6	Propaganda	1,271	40
7	Sekcja Sióstr	189	80
8	Udział Zarządu Głównego	1,117	—
9	Zapomogi	11,909	56
10	Przewyżka przychodu nad rozchodem	48,037	94
		100,713	99

		Złote	grosze
1	Komitet Dochodów Niestałych	47,624	25
2	Ofiary	12,004	71
3	Procenty	19,717	44
4	Składki	20,536	77
5	Znaczki	830	82
		100,713	99

PRZEWODNICZĄCY: **Dr. St. Skalski.**

SKARBNIK: **St. Barciński.**

KOMISJA REWIZYJNA: **Waldemar Bagun-Bersin**
Antoni Michałowski
Kazimierz Roszak
Oskar Szeffer
Czesław Wojciechowski

Bilans Polskiego Czerwonego Krzyża — Oddziału Łódzkiego.

STAN CZYNNY.

			Złote	grosze
1	Gotówka:			
	w Kasie Oddziału	75.24		
	w bankach	135,439.46	135,514	70
2	Czerwony Krzyż Młodzieży:			
	w towarach	4,923.58		
	należności	904.75	5,828	33
3	Intendentura: towary		13,693	78
4	Komitet Dochodów Niestałych:			
	wydatkowano na rachunek imprez r. 1926 . .		416	15
5	Papiery wartościowe		4,223	54
6	Sumy Przechodnie		1,204	90
			160,881	40

PRZEWODNICZĄCY: **Dr. St. Skalski.**

SKARBNIK: **St. Barciński.**

STAN BIERNY.

		Złote	grosze
1	Majątek Towarzystwa	112,843	46
2	Przewyżka przychodu nad rozchodem	48,037	94
		160,881	40

Łódź, dnia 12 Marca 1926 roku.

KOMISJA REWIZYJNA: **Waldemar Bagun-Bersin**
Antoni Michałowski
Kazimierz Roszak
Oskar Szeffer
Czesław Wojciechowski

PROTOKUŁ KOMISJI REWIZYJNEJ
Polskiego Czerwonego Krzyża — Oddziału w Łodzi.

Niżej podpisani członkowie Komisji Rewizyjnej po sprawdzeniu ksiąg, sprawozdań i dowodów Polskiego Czerwonego Krzyża — Oddziału Łódzkiego za okres czasu od 1 stycznia do 31 grudnia 1925 r. stwierdzili prawidłowość i porządek w prowadzeniu rachunkowości Oddziału, opartej na istotnych, formalnych dowodach, — co niniejszym z uznaniem podkreślają.

Ogólny rachunek przychodu i rozchodu za okres sprawozdawczy wykazuje

w przychodzie	Zł.	100,713.99
w rozchodzie	„	52,676.05
i zamyka się przewyżką dochodów w sumie	Zł.	48,037.94

W związku z powyższym majątek Oddziału wzrósł z sumy zł. 112,843.46 na 31 grudnia 1924 r. do sumy zł. 160,881.40, zaznaczając swój przyrost w powiększeniu się zasobów gotówkowych.

W przeciwstawieniu do roku 1924, który był okresem gromadzenia funduszów przy znikomych stosunkowo wydatkach na cele sekcji (razem niespełna zł. 6,000.—), w roku sprawozdawczym, ze względu na ciężkie położenie gospodarcze kraju i konieczność niesienia doraźnej pomocy biednej ludności, wydatki Oddziału wyniosły na ten cel około zł. 34,000.—, z czego 26,000.— w wydatkowaniu na dożywianie dzieci i na zapomogi potrzebującym.

Należy podkreślić wzmożoną w roku sprawozdawczym sprawność w inkasowaniu składek członkowskich, które dały wpływu ogółem zł. 20,536.77 czyli o zł. 3,000.— więcej niż w roku 1924 pomimo bezwzględnie cięższych warunków życiowych członków Oddziału.

Sprawa budowy własnego szpitala dzięki zabiegom i usiłowaniom Zarządu wkracza na tory realne i można mieć pewność, że jeszcze w roku bieżącym roboty ziemne i część budowlanych zostaną wykonane. Komisja jest zdania, że dzieło budowy może posuwać się naprzód tylko w takim tempie, na jakie zezwolą bądź posiadane fundusze, bądź też bezsprzecznie uzyskane kredyty, licząc się z tym, że te kredyty w tym roku niewątpliwie nie będą łatwe do zdobycia

Opierając się na brzmieniu statutu Oddziału i w słusznem przypuszczeniu, że Polski Czerwony Krzyż należy do rzędu instytucji uprzywilejowanych pod względem korzystania z ulg podatkowych, Komisja zaleca wystąpić z podaniem do władz skarbowych o zwolnienie Oddziału z obowiązku uiszczania 10⁰/₀ podatku od procentów, należących Oddziałowi z tytułu lokat gotówkowych w bankach, który przez te banki od Oddziału został pobrany.

Stwierdzając z uznaniem, że rachunkowość Oddziału i w roku sprawozdawczym stała na wysokości zadania, Komisja wnosi o przyjęcie i zatwierdzenie bilansu i sprawozdania Zarządu za rok 1925.

Łódź, dnia 12 marca 1926 roku.

KOMISJA REWIZYJNA: **Waldemar Bagun-Bersin**
Antoni Michałowski
Kazimierz Roszak
Oskar Szeffer
Czesław Wojciechowski



Drukarnia
EDWARDA KULISZA
w Łodzi, Pomorska 26.